

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
TAMARA ČAPETA
prednesené 27. októbra 2022¹

Spojené veci C-514/21 a C-515/21

**LU (C-514/21),
PH (C-515/21)**

proti

Minister for Justice and Equality

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Court of Appeal (Odvolací súd, Írsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – Európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu odňatia slobody – Dôvody pre nepovinné nevykonanie – Článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV – ‚Konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia‘ – Zrušenie skúšobnej doby – Práva na obhajobu – Článok 6 EDLP – Články 47 a 48 Charty základných práv Európskej únie“

I. Úvod

1. Osoba spáchala trestný čin a bola uznaná vinnou po spravodlivom súdnom procese. Toto uznanie viny viedlo k uloženiu podmiennečne odloženému trestu odňatia slobody. Následne bola tá istá osoba obvinená z druhého trestného činu spáchaného v skúšobnej dobe plynúcej za prvý trestný čin. Druhé súdne konanie sa uskutočnilo v neprítomnosti a viedlo k uznaniu viny a k uloženiu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na to bol zrušený podmiennečne odložený trest odňatia slobody za prvý trestný čin. Keďže sa daná osoba nachádzala mimo krajiny, bol vydaný európsky zatykač (ďalej len „EZ“) na účely výkonu trestu odňatia slobody za prvý trestný čin.

2. Môže vykonávajúci orgán odmietnuť odovzdanie na základe EZ na účely výkonu trestu odňatia slobody za prvý trestný čin, pretože druhé súdne konanie sa uskutočnilo v neprítomnosti? Odpoveď na túto otázku si vyžaduje výklad článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV². Konkrétnejšie, je potrebné odpovedať na otázku, či sa pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ použité v tomto ustanovení vzťahuje aj na toto druhé súdne konanie.

¹ Jazyk prednesu: angličtina.

² Rámcové rozhodnutie Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), zmenené rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 o zmene a doplnení rámcových rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a o posilnení procesných práv osôb, podpore uplatňovania zásady vzájomného uznávania, pokiaľ ide o rozhodnutia vydané v neprítomnosti dotknutej osoby na konaní (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24, ďalej len „rámcové rozhodnutie o EZ“).

3. Okrem výkladu článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ predložené prejudiciálne otázky vyvolávajú vážnejšie otázky vo vzťahu k systému EZ. Nastolujú otázku, či by vykonávajúci orgán mal mať možnosť (alebo dokonca povinnosť), mimo situácií ustanovených rámcovým rozhodnutím o EZ, odmietnuť odovzdanie, ak zistí, že štát vydávajúci zatykač by porušil základné právo (alebo aspoň jeho podstatu) osoby, ktorá sa má odovzdať.

4. Rámcové rozhodnutie o EZ taxatívne vymenúva situácie, za ktorých vykonávajúci orgán musí alebo môže odmietnuť vykonať EZ.³ Okrem týchto situácií Súdny dvor odvodil z rámcového rozhodnutia o EZ ďalšiu možnosť. Na základe tejto judikatúry môže vykonávajúci orgán odmietnuť odovzdanie aj vtedy, ak v štáte vydávajúcom zatykač existujú systematické či všeobecné nedostatky, ktoré sa týkajú niektorých skupín osôb, alebo niektorých väzenských zariadení,⁴ alebo iné všeobecné alebo systematické nedostatky v oblasti právneho štátu.⁵ Pred rozhodnutím odmietnuť odovzdanie v prípade existencie takýchto systematických nedostatkov musí vykonávajúci orgán navyše určiť, či existuje reálne riziko u jednotlivca, ktorý sa má odovzdať, že bude v štáte vydávajúcom zatykač vystavený porušeniu svojho základného práva.⁶

5. V prejednávanej veci, a to isté platí aj pre viaceré iné prípady, ktoré Súdny dvor prejednával ku dňu vypracovania týchto návrhov,⁷ sa však netvrdí, že v štáte vydávajúcom zatykač došlo k systematickým nedostatkom. To vyvoláva novú otázku: je potenciálne individuálne porušenie základných práv osoby, ktorá má byť odovzdaná, dostatočným dôvodom na to, aby vykonávajúci orgán odmietol odovzdanie? Tým sa (opäť) otvára otázka, či vykonávajúci orgán vôbec môže preverovať, či štát vydávajúci zatykač bude rešpektovať základné práva odovzdávanej osoby. Všetky tieto prípady, vrátane predložených prejudiciálnych otázok, poukazujú na problémy, ktorým čelia vykonávajúce justičné orgány pri prijímaní automatického vzájomného uznávania, čo predstavuje základnú zásadu, na ktorej je systém EZ založený.⁸

6. Na tieto prejudiciálne otázky možno odpovedať spôsobom, ktorý bude pre vnútroštátny súd užitočný bez toho, aby bolo potrebné zaujať všeobecné stanovisko k iným možnostiam odmietnutia vykonania EZ. Ako bude uvedené, je to preto, že prejudiciálne otázky vznikajú v kontexte, keď možné porušenie základného práva vyplýva z konania, ktoré bolo uskutočnené v neprítomnosti. Pre takýto prípad normotvorca Únie prijal spoločné stanovisko k tomu, kedy musia všetky vnútroštátne súdy uznať rozsudky vydané v neprítomnosti.⁹ Napriek tomu uvediem niekoľko argumentov, prečo by sa iné dôvody na odmietnutie odovzdania mali obmedziť na minimum.¹⁰

³ Tieto situácie sú uvedené v článkoch 3, 4 a 4a rámcového rozhodnutia o EZ.

⁴ Rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 89).

⁵ Rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky v súdnom systéme) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 61).

⁶ Prípady citované v poznámkach pod čiarou 4 a 5 a rozsudok zo 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Nezávislosť vydávajúceho súdneho orgánu) (C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, body 51 a 52), pozri tiež rozsudok z 22. februára 2022, Openbaar Ministerie (Súd zriadený právom vydávajúceho členského štátu) (C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, body 50, 52, 67 a 68).

⁷ Puig Gordi a i. (C-158/21), E. D. L. (Dôvod na odmietnutie vykonania európskeho zatykača založený na chorobe) (C-699/21) a GN (C-261/22).

⁸ Rozsudok z 26. februára 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, body 37 a 63), stanovisko 2/13 (Pristúpenie Európskej Únie k EDLP) z 18. decembra 2014 (EU:C:2014:2454, bod 191).

⁹ V tejto súvislosti pozri rámcové rozhodnutie Rady 2009/299. Pozri tiež smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinoty a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 65, 2016, s. 1) a rozsudok z 26. februára 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, body 62 a 63).

¹⁰ Pozri v tejto súvislosti návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Richard de la Tour vo veci Puig Gordi a i. (C-158/21, EU:C:2022:573, bod 60). Ku dňu vypracovania týchto návrhov stále prebieha konanie pred Súdnym dvorom.

II. Právny rámec

A. Rámcové rozhodnutie o EZ

7. Článok 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia o EZ ustanovuje:

„Toto rámcové rozhodnutie nebude meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne princípy zakotvené v článku 6 Zmluvy o Európskej únii.“

8. Článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ ustanovuje tieto dôvody pre nepovinné nevykonanie EZ:

„Vykonávajúci súdny orgán môže tiež odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia, ak sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, okrem prípadov, keď sa v európskom zatykači uvádza, že dotknutá osoba v súlade s ďalšími procesnými požiadavkami vymedzenými vo vnútroštátnom práve členského štátu pôvodu:

a) bola včas:

i) buď osobne predvolaná, a tým informovaná o stanovenom termíne a mieste konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, alebo sa jej inými prostriedkami skutočne doručili úradné informácie o stanovenom termíne a mieste konania takým spôsobom, že bolo jednoznačne preukázané, že táto osoba si bola vedomá plánovaného konania,

a

ii) informovaná o tom, že možno vydať rozhodnutie, ak sa nezúčastní konania;

alebo

b) vedomá si plánovaného konania splnomocnila právneho zástupcu, ktorý bol buď vymenovaný dotknutou osobou, alebo ustanovený štátom, aby ju obhajoval v konaní, a tento právny zástupca ju v konaní skutočne obhajoval;

alebo

c) po tom, ako sa jej doručilo rozhodnutie a bola výslovne poučená o svojom práve na obnovu konania alebo odvolanie, na ktorých má dotknutá osoba právo zúčastniť sa a ktoré umožnia opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktoré môžu viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia a vydaniu nového:

i) výslovne uviedla, že proti rozhodnutiu nepodáva opravný prostriedok,

alebo

ii) nepodala návrh na obnovu konania alebo odvolanie v rámci príslušnej lehoty;

alebo

d) rozhodnutie jej nebolo osobne doručené, ale:

i) rozhodnutie sa jej osobne doručí bezodkladne po odovzdaní a bude výslovne poučená o svojom práve na obnovu konania alebo odvolanie, na ktorých má dotknutá osoba právo zúčastniť sa a ktoré umožnia opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktoré môžu viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia a vydaniu nového,

a

ii) bude poučená o lehote, v ktorej musí podať návrh na obnovu konania alebo odvolanie, ako sa uvádza v príslušnom európskom zatykači.

...“

B. Rámcové rozhodnutie 2009/299

9. Článok 4a bol do rámcového rozhodnutia o EZ vložený ako ďalšia možnosť pre nepovinné nevykonanie EZ rámcovým rozhodnutím 2009/299. V tejto súvislosti sú dôležité nasledujúce odôvodnenia uvedeného rámcového rozhodnutia:

„(1) Právo obvinenej osoby byť prítomná na konaní je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie ustanoveného v článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako ho vykladá Európsky súd pre ľudské práva. Tento súd tiež vyhlásil, že právo obvinenej osoby byť prítomná na konaní nie je absolútne a obvinená osoba sa môže za určitých okolností z vlastnej slobodnej vôle výslovne alebo konkludentne, avšak jednoznačne, vzdať uvedeného práva.

...

(6) Ustanovenia tohto rámcového rozhodnutia, ktorými sa menia a dopĺňajú iné rámcové rozhodnutia, stanovujú podmienky, za ktorých by sa uznanie a výkon rozhodnutia vydaného v konaní, ktorého sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila, nemali odmietnuť. Toto sú alternatívne podmienky; ak je jedna z podmienok splnená, vydávajúci orgán vyplnením zodpovedajúcej časti európskeho zatykača alebo príslušného osvedčenia iného rámcového rozhodnutia dáva záruku, že požiadavky boli alebo budú splnené, čo by malo na účely výkonu rozhodnutia na základe zásady vzájomného uznávania stačiť.“

III. Skutkové okolnosti konania vo veci samej a prejudiciálne otázky

10. Základný spoločný obsah týchto dvoch spojených prípadov bol zhrnutý v úvodných bodoch týchto návrhov. Na úvod podrobnejšie opíšem skutkové okolnosti oboch spojených prípadov.

A. LU (C-514/21)

11. Maďarský súdny orgán žiada odovzdanie LU, teda odvolateľa v konaní vo veci samej, na účely výkonu trestu odňatia slobody a na tento účel vydal EZ. Vnútroštátny súd Court of Appeal (Odvolací súd, Írsko) je v tomto kontexte vykonávajúcim súdnym orgánom.¹¹

¹¹ Je potrebné poznamenať, že vnútroštátny súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu High Court (Vrchný súd, Írsko), ktorý bol prvostupňovým súdom zaoberajúcim sa predmetným EZ a ktorý rozhodol o jeho výkone.

12. Pri zhromažďovaní relevantných informácií predložil High Court (Vrchný súd, Írsko), ktorý rozhodoval v prvom stupni o vykonaní EZ, celkovo 7 žiadostí o doplňujúce informácie vydávajúcemu súdnemu orgánu v zmysle článku 15 ods. 2 rámcového rozhodnutia o EZ.

13. LU spáchal niekoľko trestných činov v auguste 2005, konkrétne sa dopustil domáceho násillia namiereného proti jeho bývalej manželke, dieťaťu a svokre, vrátane napadnutia bývalej manželky a obmedzovania osobnej slobody jej a ich dieťaťa. Tieto trestné činy budem označovať ako „prvé trestné činy.“

14. LU bol odsúdený za spáchanie prvých trestných činov v októbri 2006 a toto odsúdenie bolo potvrdené v odvolacom konaní v apríli 2007. Podľa vnútroštátneho súdu vydávajúci súdny orgán potvrdil, že LU bol buď prítomný alebo zastúpený zvoleným obhajcom na oboch z týchto konaní. V dôsledku týchto odsúdení bol LU uložený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, pričom výkon tohto trestu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu dvoch rokov.¹²

15. V decembri 2010 bol LU na prvom stupni odsúdený za trestný čin zanedbania povinnej výživy na dieťa, ktorý budem označovať ako na „spúšťací trestný čin“. Bol prítomný na dvoch pojednávaniach, ale nebol prítomný, keď súd vyniesol svoje rozhodnutie. Vzhľadom na to mu prvostupňový súd uložil pokutu, nevydal však žiadny príkaz týkajúci sa podmiennečného trestu uloženého za prvé trestné činy.¹³

16. Proti tomuto rozhodnutiu bolo podané odvolanie, nie je však zrejmé kým.¹⁴ LU bol predvolaný na pojednávanie, ale predvolanie si neprevzal, čo sa podľa maďarského práva považovalo za riadne doručenie. Keďže LU sa pojednávania nezúčastnil, odvolací súd mu ustanovil obhajcu, ktorý ho na pojednávaní zastupoval.

17. V júni 2012 odvolací súd zmenil pôvodný druh trestu (peňažný trest) a odsúdil LU na 5 mesiacov odňatia slobody a zakázal mu výkon verejných činností na jeden rok. Zároveň mu nariadil výkon trestu uloženého za prvé trestné činy a zrušil skúšobnú dobu.¹⁵

18. V tomto bode vydal maďarský súdny orgán v septembri 2012 EZ na účely výkonu trestov uložených za prvé trestné činy, ako aj za spúšťací trestný čin. LU namietal svoje odovzdanie pred Vrchným súdom, pričom ten jeho odovzdanie odmietol nariadiť.

19. Napokon LU podal návrh na nariadenie obnovy konania v súvislosti s prvými trestnými činmi, ktorý bol však zamietnutý na prvom stupni v októbri 2016, čo bolo následne odvolacím súdom potvrdené v marci 2017. Na oba stupne konania sa LU nedostavil, ale zastupoval ho ním ustanovený obhajca. V dôsledku tohto konečného zamietnutia návrhu na nariadenie obnovy konania bol trest odňatia slobody uložený za prvé trestné činy podľa maďarského práva opäť

¹² Keďže odvolateľ v konaní vo veci samej strávil mesiac vo väzbe počas konania na prvom stupni, zostáva mu maximálne 11 mesiacov výkonu trestu.

¹³ Podľa dostupných informácií bol spúšťací trestný čin spáchaný v roku 2008, a teda počas skúšobnej doby, ktorá sa vzťahuje na podmiennečne odložený trest za prvé trestné činy.

¹⁴ Strany na pojednávaní pred Súdnym dvorom nevedeli potvrdiť, kto podal predmetné odvolanie.

¹⁵ Zo spisu nie je zrejmé, či zrušenie skúšobnej doby bolo na základe uváženia súdu. V prejednávanej veci sa preto vnútroštátny súd, na rozdiel od veci C-515/21, pýta aj na relevantnosť prípadného uplatnenia súdnej úvahy pri zrušení skúšobnej doby v prípade prvých trestných činov.

vykonateľný. Maďarský súdny orgán preto vydal druhý EZ v júli 2017, ktorý sa týkal len trestu za prvé trestné činy.¹⁶ Práve tento druhý EZ je v súčasnosti prejednávaný pred vnútroštátnym súdom, ktorý je vykonávajúcim súdnym orgánom.

20. Vnútroštátny súd zastáva predbežný názor, že konanie pred súdom, ktoré viedlo k odsúdeniu za spúšťací trestný čin, nebolo v súlade s článkom 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách (ďalej len „EDLP“). Preto ak je toto konanie možné považovať za „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, bolo by možné odmietnuť výkon EZ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ.

21. LU tvrdí, že trest odňatia slobody uložený za prvé trestné činy je vykonateľný len z dôvodu konania vo veci spúšťacieho trestného činu. Z toho vyplýva, že proces vo veci spúšťacieho trestného činu musí byť „konaním, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“. Keďže toto konanie sa uskutočnilo v jeho neprítomnosti, toto konanie nespĺňa žiadnu z podmienok ustanovených v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, ktorá by umožňovala nariadenie odovzdania. Navyše LU tvrdí, že keďže je zrejmé, že nebude mať žiadnu možnosť na obnovu konania vo vzťahu k spúšťaciemu trestnému činu, v prípade nariadenia jeho odovzdania by išlo o „hrubé porušenie“ článku 6 EDLP, ako aj článkov 47 a 48 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

22. Naopak minister pre spravodlivosť a rovnosť, odporca vo veci samej, namietal, že konanie vo veci spúšťacieho trestného činu je potrebné posudzovať iba za „spôsob výkonu trestu“, a preto nespadá na základe existujúcej judikatúry Súdneho dvora do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Preto podľa názoru ministra pre spravodlivosť a rovnosť by mal byť EZ vykonaný a akékoľvek domnelé porušenia článku 6 EDLP sú vecou súdov vydávajúceho štátu.

23. Vnútroštátny súd má pochybnosti o tom, či je judikatúra Súdneho dvora priamo uplatniteľná na prejednávanú vec.

24. Za týchto okolností predložil Court of Appeal (Odvolací súd) Súdnemu dvoru na rozhodnutie nasledujúce prejudiciálne otázky:

- „1. a) V prípade žiadosti o odovzdanie vyžiadanej osoby na účely výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol *ab initio* podmiennečne odložený, ale ktorý bol následne nariadený v dôsledku odsúdenia vyžiadanej osoby za ďalší trestný čin, a ak príslušný príkaz na výkon trestu vydal súd, ktorý odsúdil a potrestal vyžiadanú osobu za tento ďalší trestný čin, je konanie, ktoré viedlo k tomuto následnému odsúdeniu a vydaniu príkazu na výkon trestu, súčasťou ‚konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia‘ v zmysle článku 4a ods. 1 (rámcového rozhodnutia o EZ)?
- b) Je pre odpoveď na prvú otázku písm. a) relevantné, či bol súd, ktorý vydal príkaz na výkon trestu, povinný vydať tento príkaz zo zákona, alebo či bolo vydanie takéhoto príkazu na jeho uvážení?

¹⁶ Vnútroštátny súd konštatoval, že vzhľadom na plynutie lehôt bol trest za spúšťací trestný čin už vykonaný. To sa potvrdilo na pojednávaní pred Súdnym dvorom.

2. Je za okolností uvedených v prvej otázke vykonávajúci súdny orgán oprávnený skúmať, či konanie, ktoré viedlo k následnému odsúdeniu a vydaniu príkazu na výkon trestu, a to v neprítomnosti vyžiadanej osoby, prebehlo v súlade s článkom 6 [EDLP], a najmä či neprítomnosť vyžiadanej osoby znamenala [porušenie] práva na obhajobu a/alebo práva vyžiadanej osoby na spravodlivý proces?
3. a) Za okolností uvedených v prvej otázke ak je vykonávajúci súdny orgán presvedčený, že konanie, ktoré viedlo k následnému odsúdeniu a vydaniu príkazu na výkon trestu, nebolo vedené v súlade s článkom 6 [EDLP]), a najmä že neprítomnosť vyžiadanej osoby znamenala [porušenie] práva na obhajobu a/alebo práva vyžiadanej osoby na spravodlivý proces, je vykonávajúci súdny orgán oprávnený a/alebo povinný a) odmietnuť odovzdanie vyžiadanej osoby z dôvodu, že takéto odovzdanie by bolo v rozpore s článkom 6 [EDLP] a/alebo [článkom 47 a článkom 48 ods. 2 Charty] a/alebo b) požadovať od vydávajúceho súdneho orgánu ako podmienku odovzdania záruku, že vyžiadaná osoba bude mať po odovzdaní nárok na obnovu konania alebo odvolanie, na ktorých má právo zúčastniť sa a ktoré umožnia opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktoré môžu viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia, pokiaľ ide o odsúdenie, ktoré viedlo k vydaniu príkazu na výkon trestu?
- b) Je na účely vyššie uvedenej tretej otázky písm. a) uplatniteľné kritérium, či by odovzdanie vyžiadanej osoby porušilo podstatu jej základných práv podľa článku 6 [EDLP] a/alebo [článku 47 a článku 48 ods. 2] Charty, a ak áno, je skutočnosť, že konanie, ktoré viedlo k následnému odsúdeniu a príkazu na výkon trestu, sa uskutočnilo v neprítomnosti a že vyžiadaná osoba nebude mať v prípade svojho odovzdania právo na obnovu konania alebo odvolanie, dostatočná na to, aby vykonávajúci súdny orgán dospel k záveru, že odovzdanie by porušilo podstatu týchto práv?“

B. PH (C-515/21)

25. Poľský súdny orgán žiada odovzdanie PH, teda odvolateľa v konaní vo veci samej, na účel výkonu trestu odňatia slobody a na tento účel vydala EZ. Court of Appeal (odvolací súd), ktorý rozhoduje o odvolaní proti Vrchnému súdu, je v tomto kontexte vykonávajúcim súdnym orgánom.

26. PH bol odsúdený v máji 2015 za spáchanie trestného činu v januári toho istého roku, ktorý spočíval v útoku vedúcemu k odopretiu služby (útok Denial-of-Service, DoS)¹⁷ na komerčnom podniku, ktorý bol sprevádzaný hrozbami pokračovania v útoku, ak mu nebude vyplatená peňažná suma. Tento trestný čin budem označovať ako „prvý trestný čin“.

27. PH bol o konaní, ktoré bolo vedené proti nemu, riadne upovedomený a bol prítomný na pojednávaní. Bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, pričom výkon tohto trestu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu piatich rokov. PH sa neodvolal ani proti výroku o vine ani proti výroku o treste.

¹⁷ Útok vedúci k odopretiu služby je kybernetický útok, pri ktorom sa páchatel pokúša odoprieť prístup k zariadeniu alebo sieťovému zdroju jeho určeným používateľom dočasným alebo časovo neobmedzeným prerušením služieb hostiteľa pripojeného k sieti. Zvyčajne sa to dosahuje zahľtením cieľového zariadenia alebo zdroja nadbytočnými požiadavkami v snahe preťažiť systémy a zabrániť splneniu niektorých alebo všetkých oprávnených požiadaviek.

28. Vo februári 2017 došlo k jeho odsúdeniu za to, čo budem opäť označovať ako „spúšťací trestný čin“. Konkrétne bol PH uznaný vinným z trestného činu vlámania sa do karavanu a krádeže vecí z neho, pričom bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov. O tomto pojednávaní nevedel, a preto sa nedostavil osobne, ani prostredníctvom právneho zástupcu.

29. V máji 2017 po zohľadnení toho, že spúšťací trestný čin bol spáchaný počas plynutia skúšobnej doby prvého trestného činu, súd, ktorý vydal odsudzujúci rozsudok za prvý trestný čin, nariadil výkon trestu odňatia slobody za prvý trestný čin.¹⁸ PH nevedel o týchto pojednávaniach, a preto sa na ne nedostavil ani osobne, ani prostredníctvom právneho zástupcu, čo viedlo k nariadeniu výkonu trestu za prvý trestný čin.

30. Vo februári 2019 došlo k vydaniu EZ, ktorý požadoval odovzdanie PH v súvislosti s nariadením výkonu trestu odňatia slobody len pre prvý trestný čin. V súvislosti s nariadením trestu odňatia slobody za odsúdenie pre spúšťací trestný čin nebol vydaný žiadny EZ.

31. Poľský súdny orgán, na základe žiadosti Vrchného súdu (vykonávajúci súdny orgán na prvom stupni), poskytol vysvetlenie, že lehota, v ktorej sa bolo možné odvolať proti odsúdeniu za spúšťací trestný čin, uplynula. Ten istý vydávajúci súdny orgán dodal, že podľa poľského právneho poriadku môže každý účastník konania „podať mimoriadny opravný prostriedok (návrh na zrušenie, návrh na obnovu konania)“. Žiadne ďalšie informácie o tomto konaní však neboli poskytnuté.

32. PH sa proti tomuto odovzdaniu pred Vrchným súdom neúspešne bránil. Vnútroštátny súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu Vrchného súdu, ktorý rozhodol o výkone EZ.

33. Za okolností tohto konania predložil Court of Appeal (Odvolací súd) Súdnemu dvoru na rozhodnutie nasledujúce prejudiciálne otázky:

- „1. V prípade žiadosti o odovzdanie vyžiadanej osoby na účely výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol *ab initio* podmienene odložený, ale ktorý bol následne nariadený v dôsledku odsúdenia vyžiadanej osoby za ďalší trestný čin, za okolností, kedy bol príkaz na výkon trestu vydaný zo zákona, je konanie, ktoré viedlo k tomuto následnému odsúdeniu a/alebo konanie, ktoré viedlo k vydaniu príkazu na výkon trestu, súčasťou ‚konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia‘ v zmysle článku 4a ods. 1 [rámcového rozhodnutia o EZ]?
2. Je za okolností uvedených v prvej otázke vykonávajúci súdny orgán oprávnený a/alebo povinný skúmať, či konanie, ktoré viedlo k následnému odsúdeniu a/alebo konanie, ktoré viedlo k vydaniu príkazu na výkon trestu, pričom obe boli vedené v neprítomnosti vyžiadanej osoby, prebehli v súlade s článkom 6 [EDLP], a najmä či neprítomnosť vyžiadanej osoby znamenala [porušenie] práva na obhajobu a/alebo práva vyžiadanej osoby na spravodlivý proces?
3. a) Za okolností uvedených v prvej otázke ak je vykonávajúci súdny orgán presvedčený, že konanie, ktoré viedlo k následnému odsúdeniu a vydaniu príkazu na výkon trestu, nebolo vedené v súlade s článkom 6 [EDLP], a najmä že neprítomnosť vyžiadanej osoby znamenala [porušenie] práva na obhajobu a/alebo práva vyžiadanej osoby na spravodlivý proces, je vykonávajúci súdny orgán oprávnený a/alebo povinný a) odmietnuť odovzdanie vyžiadanej osoby z dôvodu, že takéto odovzdanie by bolo v rozpore s článkom 6 Dohovoru a/alebo článkom 47 a článkom 48 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie a/alebo b) požadovať od vydávajúceho súdneho orgánu ako podmienku odovzdania záruku, že

¹⁸ Podľa dostupných informácií o výsledku vydávajúci súdny orgán označil toto nariadenie výkonu trestu za „povinné“.

vyžiadaná osoba bude mať po odovzdaní nárok na obnovu konania alebo odvolanie, na ktorých má právo zúčastniť sa a ktoré umožnia opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktoré môžu viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia, pokiaľ ide o odsúdenie, ktoré viedlo k vydaniu príkazu na výkon trestu?

- b) Je na účely tretej otázky písm. a) uplatniteľné kritérium, či by odovzdanie vyžiadanej osoby porušilo podstatu jej základných práv podľa článku 6 Dohovoru a/alebo článku 47 a článku 48 ods. 2 Charty, a ak áno, je skutočnosť, že konanie, ktoré viedlo k následnému odsúdeniu a príkazu na výkon trestu, sa uskutočnilo v neprítomnosti a že vyžiadaná osoba nebude mať v prípade svojho odovzdania právo na obnovu konania alebo odvolanie, dostatočná na to, aby vykonávajúci súdny orgán dospel k záveru, že odovzdanie by porušilo podstatu týchto práv?“

IV. Konanie na Súdnom dvore

34. Písomné pripomienky predložili účastníci konania vo veci samej v oboch prípadoch, Írsko a poľská vláda, ako aj Európska komisia. Dňa 13. júla 2022 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom LU, PH, Írsko a Komisia predniesli ústne pripomienky.

V. Analýza

35. Predmetné spojené veci sa týkajú viacerých konaní, ktoré by sa mohli považovať za „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Prvé konania viedli k uloženiu podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody za prvý trestný čin (prvé trestné činy), pričom osoby, o ktorých odovzdanie ide, sa na týchto konaniach zúčastnili. Druhé konania viedli k odsúdeniu za spúšťací trestný čin, pričom osoby, o ktorých odovzdanie ide, sa na týchto konaniach nezúčastnili. Napokon treťou skupinou konaní sú konania, v ktorých bolo rozhodnuté o zrušení podmiennečne odložených trestov odňatia slobody, ktoré boli uložené za prvý trestný čin (prvé trestné činy). Vo veci C-514/21 rozhodol o zrušení podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody ten istý súd na tom istom pojednávaní, na ktorom bolo prijaté rozhodnutie o vine a bol uložený trest za spúšťací trestný čin. Naopak vo veci C-515/21 prijal rozhodnutie o zrušení podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody iný súd, a to v inom konaní ako v konaní o spúšťacom trestnom čine.

36. Vnútroštátny súd sa domnieva, že je zrejmé, že neprítomnosť osôb, o ktorých odovzdanie sa žiada, na príslušnom súdnom konaní vo veci spúšťacieho trestného činu viedla k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Preto sa v podstate pýta, či môže odmietnuť vykonať predmetný EZ buď priamo na základe článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ (prvá otázka), alebo na základe článku 6 EDLP a článkov 47 a 48 Charty (druhá a tretia otázka).

37. S cieľom pomôcť Súdnemu dvoru odpovedať na položené otázky budem postupovať nasledujúcim spôsobom. V časti A vysvetlím, prečo by sa výraz „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ mal vykladať tak, že zahŕňa typ súdnych konaní, o ktoré ide v prípade spúšťacích trestných činov v oboch prípadoch. To znamená, že článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ sa vzťahuje na situácie v oboch prípadoch a že vnútroštátny súd v prípade, že nie je splnená žiadna z podmienok uvedených v článku 4a ods. 1 písm. a) až d) rámcového rozhodnutia o EZ, má možnosť neodovzdať odvolateľov Poľsku, resp. Maďarsku. Vzhľadom na to, že veľká časť polemiky v písomných pripomienkach, ako aj na pojednávaní sa týkala troch predchádzajúcich relevantných

prípadoch – Tupikas,¹⁹ Zdziaszek²⁰ a Ardic²¹ – uvediem môj názor na relevanciu týchto rozhodnutí pre súčasné prípady.

38. V časti B sa zameriam spoločne na druhú a tretiu otázku v oboch prípadoch, ktoré podľa môjho názoru vyvolávajú otázky, ktoré sú dôležité pre celý systém EZ, ako bol navrhnutý normotvorcom Únie a ako je vykladaný Súdny dvorom. Vnútroštátny súd neformuloval tieto otázky tak, aby záviseli od kladnej alebo zápornej odpovede na prvú otázku. Vzhľadom na túto skutočnosť odpoviem na druhú a tretiu otázku pre oba prípady: ak Súdny dvor rozhodne, že spojené veci patria do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, teda ako navrhujem, že by mali, ako aj v prípade, že rozhodne, že nepatria do pôsobnosti tohto ustanovenia.

A. O prvej otázke

39. Rámcové rozhodnutie o EZ taxatívne ustanovuje dôvody pre povinné (článok 3) a nepovinné (články 4 a 4a) nevykonanie EZ. Článok 4a rámcového rozhodnutia o EZ, o ktorého výklad sa žiada, sa uplatňuje len vtedy, ak sa osoba, ktorá má byť odovzdaná, osobne nezúčastnila „konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, ktorého výkon sa požaduje.

40. Svojou prvou otázkou vnútroštátny súd žiada o výklad pojmu „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ použitého v úvodnej vete článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Presnejšie vnútroštátny súd žiada o objasnenie rozsahu tohto pojmu a toho, či sa vzťahuje na súdne konania o spúšťacích trestných činoch. Dôležité je tiež určiť, či samostatné konania o zrušení podmienených trestov odňatia slobody a nariadení trestov odňatia slobody spadajú pod pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“.

41. Ak je odpoveď na tieto otázky kladná, situácie v oboch prípadoch by spadali do vecnej pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Odpoveď Súdneho dvora preto určí, či má vykonávajúci súdny orgán možnosť nevykonať predmetné EZ, ak sa zistí, že nenastal žiadny z prípadov uvedených v článku 4a ods. 1 písm. a) až d) tohto rámcového rozhodnutia.

42. Pri odpovedi na túto otázku budem postupovať takto. Najprv uvediem prehľad predchádzajúcich prípadov, v ktorých Súdny dvor vykladal pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“. Potom navrhnem všeobecne platný výklad tohto pojmu, ktorý je v súlade s účelom práva byť prítomný na súdnom konaní. Ako ukážem, takýto výklad je v súlade s predchádzajúcou judikatúrou. Pri zodpovedaní prvej otázky písm. b) predloženej vo veci C-514/21 sa budem zaoberať aj úlohou voľného uváženia orgánov štátu vydávajúceho zatykač pri nariadení výkonu trestu. Nakoniec sa budem zaoberať niektorými ďalšími obavami, ktoré vznikli počas konania, ako je účinnosť režimu EZ a riziko beztrestnosti.

¹⁹ Rozsudok z 10. augusta 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628).

²⁰ Rozsudok z 10. augusta 2017, Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629).

²¹ Rozsudok z 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026).

1. Existujúca judikatúra vykladajúca pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ a jej aplikovateľnosť na prejednávané prípady

43. Vzhľadom na to, že ide o autonómny pojem práva Únie, Súdny dvor už niekoľkokrát – okrem iného vo veciach *Tupikas*²², *Zdziaszek*²³ a *Ardic*²⁴ – vykladal pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ podľa článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Vnútroštátny súd si kladie otázku, aké dôsledky, o ktorých diskutovali aj účastníci týchto konaní, majú tieto rozsudky pre prejednávané veci.

44. Súdny dvor konštatoval, že tak odvolacie konanie (vo veci *Tupikas*), ako aj konanie týkajúce sa rozhodnutia o spojení rôznych trestov odňatia slobody (vo veci *Zdziaszek*) spadajú do pôsobnosti pojmu „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“. Súdny dvor však pri výklade tohto pojmu rozhodol, že sa nevzťahuje na konanie o zrušení rozhodnutia o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody (vo veci *Ardic*).

45. Situácia v prejednávaných veciach je podobná trom vyššie uvedeným rozsudkom v tom, že pôvodný trest odňatia slobody bol najprv uložený v súdnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o vine, a bol zmenený v následnom konaní, v ktorom sa výrok o vine nepreskúmaval, ale preskúmavala sa len dĺžka odňatia slobody. Konečné rozhodnutie o treste bolo teda, rovnako ako v týchto prípadoch, výsledkom viacerých konaní.

46. Napriek týmto podobnostiam sa tieto tri rozsudky zároveň líšia od situácie, ktorá viedla k predloženiu prejednávaných návrhov na začatie prejudiciálneho konania. Najdôležitejšie je, že ani v jednom z troch prípadov premena pôvodne uloženého trestu odňatia slobody nezávisela od rozhodnutia o vine a treste za iný trestný čin. Okrem toho v týchto prípadoch Súdny dvor rozhodoval len na základe špecifických okolností konkrétneho prípadu a neuviedol jasné alebo podrobné všeobecné kritériá, čo predstavuje „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ na účely rámcového rozhodnutia o EZ.²⁵ Preto závery týchto prípadov nemožno automaticky aplikovať na prejednávané veci.

47. V nasledujúcej časti najprv ponúknem všeobecne platný výklad slovného spojenia „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, a potom ukážem, že takýto výklad, hoci nepredstavuje priamy výsledok predchádzajúcich prípadov, nie je s nimi v rozpore.

2. Navrhovaný výklad pojmu „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“

48. Na účely výkladu pojmu „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ ako je uvedené v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, považujem za dôležité zamerať sa na to, *prečo* právny systém EÚ chráni právo osoby byť prítomný na súdnom konaní ako základné právo.

49. Vo veci *Tupikas* Súdny dvor vysvetlil, že „dotknutá osoba musí mať možnosť v celom rozsahu uplatniť svoje právo na obhajobu, *aby mohla účinne uviesť svoje tvrdenia a ovplyvniť tak konečné rozhodnutie, ktoré môže viesť k odňatiu jej osobnej slobody*“²⁶. Súdny dvor k tomu dodal vo veci

²² Rozsudok z 10. augusta 2017, *Tupikas* (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628).

²³ Rozsudok z 10. augusta 2017, *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629).

²⁴ Rozsudok z 22. decembra 2017, *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026).

²⁵ MITSILEGAS, V.: Autonomous concepts, diversity management and mutual trust in Europe's area of criminal justice. In: *Common Market Law Review*, zv. 57(1), 2020, s. 45 – 78, na s. 62.

²⁶ Rozsudok z 10. augusta 2017, *Tupikas* (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, bod 84), kurzívou zvýraznil generálny advokát.

Zdziaszek, že dotknutá osoba musí mať možnosť skutočne si uplatniť svoje právo na obhajobu v prípade rozhodnutí, v ktorých dochádza k stanoveniu výšky trestu, *a to z dôvodu závažných dôsledkov pre dotknutú osobu.*²⁷

50. Podľa môjho názoru, a citovaná judikatúra to potvrdzuje, podstatou práva byť prítomný na súdnom konaní je možnosť osoby ovplyvniť sudcu, ktorý má právomoc rozhodnúť o vine tejto osoby a uložiť trest. Preto najmä v prípadoch, keď rozhodnutie zahŕňa odňatie osobnej slobody, musí mať táto osoba možnosť osobne ovplyvniť konečné rozhodnutie. Ak je konečné rozhodnutie výsledkom viacerých konaní, táto osoba musí mať možnosť zúčastniť sa všetkých týchto konaní.

51. Účelom článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ je chrániť právo byť prítomný počas konania pred súdom v rámci konania o odovzdaní na účely výkonu trestu odňatia slobody. Preto by sa pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ malo chápať tak, že zahŕňa akékoľvek štádiá konania vedúce ku konečnému rozhodnutiu o odňatí osobnej slobody v štáte vydávajúcim zatykač.

52. Rozhodnutie, ktorým sa ruší odklad pôvodne podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody, je totiž rozhodnutím, ktoré má pre dotknutú osobu za následok odňatie osobnej slobody. Podľa môjho názoru je nevyhnutné, aby bola dotknutá osoba prítomná vo všetkých fázach, ktoré sú rozhodujúce pre prijatie tohto rozhodnutia.

53. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujem, že pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ uvedené v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ sa má vykladať v tom zmysle, že ide o akúkoľvek fázu konania, ktorá má rozhodujúci vplyv na konečné rozhodnutie o odňatí osobnej slobody dotknutej osoby.

54. To znamená, že rovnako ako navrhuje Komisia, všetky konania, ktoré sú súčasťou prejednávaných vecí – súdne konania, v ktorých bol uložený pôvodný podmiennečne odložený trest odňatia slobody, súdne konania, v ktorých boli tie isté osoby odsúdené za spúšťacie trestné činy a konania (ak sú samostatné), ktorými sa menili pôvodne podmiennečne odložené tresty odňatia slobody – sú „konaniami, ktoré viedli k vydaniu rozhodnutia“. Všetky tieto konania sú rozhodujúce pre odňatie slobody dotknutej osoby, o ktorej odovzdanie sa žiada.

55. Judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa pojmu „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ umožňuje a dokonca podporuje navrhovaný výklad.

3. *Súčasná judikatúra podporujúca navrhovaný výklad*

a) *Môže sa „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ vzťahovať na viacero konaní?*

56. Vo veci Tupikas Súdny dvor konštatoval nasledujúce: „Pokiaľ konanie prebiehalo na viacerých stupňoch, na ktorých boli vydané po sebe idúce rozhodnutia, z ktorých prinajmenšom jedno bolo vydané v neprítomnosti dotknutej osoby, za „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ v zmysle článku 4a ods. 1 [rámcového rozhodnutia o EZ] treba považovať stupeň konania, na ktorom bolo vydané posledné z týchto rozhodnutí...“²⁸

²⁷ Rozsudok z 10. augusta 2017, Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, body 87 a 91).

²⁸ Rozsudok z 10. augusta 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, bod 81).

57. Táto veta by mohla naznačovať, že pre určenie, či sa uplatňuje článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, je relevantné len posledné konanie.

58. V prípade Zdziaszek, ktorý bol rozhodnutý v ten istý deň ako prípad Tupikas, však Súdny dvor uviedol: „Treba konštatovať, že v situácii, o akú ide vo veci samej, keď sa v odvolacom konaní, počas ktorého došlo k opätovnému meritórnemu preskúmaniu veci, s konečnou platnosťou rozhodlo o vine dotknutej osoby a zároveň jej bol v dôsledku toho uložený trest odňatia slobody, ktorého výška však bola nasledujúcim rozhodnutím, ktoré prijal príslušný orgán po vykonaní svojej voľnej úvahy, pričom o treste s konečnou platnosťou rozhodol, zmenená, sa na účely uplatnenia článku 4a ods. 1 [rámcového rozhodnutia o EZ] musia zohľadniť obe tieto rozhodnutia.“²⁹

59. Z toho vyplýva, že Súdny dvor sa domnieva, že všetky jednotlivé štádiá konania sú relevantné pre uplatnenie článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, pokiaľ sú rozhodujúce pre uloženie trestu odňatia slobody dotknutej osobe. Citovaný odsek z rozsudku Tupikas je preto potrebné chápať v kontexte tohto prípadu: Súdny dvor odpovedal na otázku vnútroštátneho súdu, či je odvolacie konanie „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, ak sa osoba osobne zúčastnila konania na prvom stupni, ale nie odvolacieho konania. Toto tvrdenie nebráni navrhovanému výkladu, podľa ktorého spojenie „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ zahŕňa všetky konania, ktoré prispievajú k rozhodnutiu o odňatí slobody.³⁰

60. Tieto veci sa od predchádzajúcich líšia tým, že súdne konania o spúšťacích trestných činoch, ktoré sa konali v neprítomnosti, sa netýkali podmieneného trestu odňatia slobody, pre ktorý bol vydaný EZ. Vplyv týchto konaní na konečné rozhodnutie o treste za prvý trestný čin (prvé trestné činy) bol len vedľajší. Súčasne bol však rozhodujúci.

61. Hoci skoršia judikatúra priamo neodpovedá na otázku, či takéto súdne konanie je „konaním, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, citovaná judikatúra nebráni výkladu, že takéto súdne konanie, ak je rozhodujúce pre konečné rozhodnutie o treste, patrí do rozsahu pôsobnosti tohto pojmu.

62. Rozhodnutie o zrušení podmieneného trestu odňatia slobody za prvý trestný čin (prvé trestné činy) záviselo od rozhodnutia o vine za spúšťacie trestné činy v druhom súdnom konaní a od druhu a dĺžky trestu uloženého za tieto trestné činy. Keďže súdne konania o spúšťacích trestných činoch boli rozhodujúcou súčasťou rozhodnutí o zrušení podmieneného trestu odňatia slobody za prvý trestný čin (prvé trestné činy), sú „konaniami, ktoré viedli k vydaniu rozhodnutia“ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ.

²⁹ Rozsudok z 10. augusta 2017, Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, bod 93).

³⁰ Zo skoršej judikatúry tiež vyplýva, že „rozhodnutie“ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ sa môže vzťahovať buď na konečné rozhodnutie o vine alebo na konečné rozhodnutie o treste alebo na oboje. Pozri rozsudky z 10. augusta 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, body 78 a 83), a z 10. augusta 2017, Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, bod 94). V týchto veciach sa položené otázky týkajú rozhodnutia o treste odňatia slobody za prvý trestný čin (prvé trestné činy), nie rozhodnutia o vine za tento alebo tieto trestné činy.

b) Sú rozhodnutia o zrušení podmiennečného trestu odňatia slobody len rozhodnutiami o spôsobe výkonu trestu, a preto sú vylúčené z pojmu „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“?

63. Vo veci *Zdziaszek*³¹ Súdny dvor s odkazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“)³² rozlišoval medzi konečným rozhodnutím, ktoré určuje druh a výšku uloženého trestu, na jednej strane a spôsobmi výkonu trestu odňatia slobody na strane druhej. Súdny dvor rozhodol, že „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, sa vzťahuje na prvú skupinu konaní, ale nie na druhú.³³

64. Toto hodnotenie zohralo rozhodujúcu úlohu v prípade *Ardic*. Vnútroštátny súd, rovnako ako všetci účastníci konania pred Súdny dvorom, sa v podstate zamerali na dôsledky tohto prípadu pre riešenie oboch spojených prejednávanych vecí.

65. Prípád *Ardic* sa týkal rozhodnutia o zrušení podmiennečného prepustenia z väzenia pred uplynutím trestu odňatia slobody. Pán *Ardic*, nemecký štátny príslušník, bol v Nemecku odsúdený na trest odňatia slobody na základe dvoch rozsudkov. Po výkone časti trestu mu bol výkon zvyšku trestu podmiennečne odložený. Konkrétnejšie, podľa nemeckého práva môže byť po výkone určitej časti trestu odňatia slobody a splnení ďalších podmienok výkon zvyšku trestu odňatia slobody podmiennečne odložený a môže byť povolené podmiennečné prepustenie.³⁴

66. Pán *Ardic* však nedodržel podmienky podmiennečného prepustenia. Nemecký súd preto zrušil podmiennečné prepustenie v konaní, na ktorom sa pán *Ardic* nezúčastnil. Otázka, na ktorú mal Súdny dvor odpovedať vo veci *Ardic*, ktorá vznikla pred *Rechtbank Amsterdam* (Okresný súd Amsterdam, Holandsko) rozhodujúcim o výkone EZ, bola, či konanie o zrušení podmiennečného prepustenia predstavuje „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ na účely uplatňovania článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ.

67. Vo veci *Ardic* súd zopakoval, že podľa judikatúry ESLP, detailné pravidlá týkajúce sa podmienok výkonu alebo uplatnenia trestu odňatia slobody nespádajú do pôsobnosti článku 6 ods. 1 EDLP, a preto nespádajú ani do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ.³⁵ Uplatnením tejto logiky na situáciu pána *Ardica* Súdny dvor dospel k záveru, že na rozhodnutie, o ktoré išlo v tom prípade, sa nevzťahuje článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ.

68. Rozsudok vo veci *Ardic* si zaslúži určitú mieru kritiky. Napríklad nie je zďaleka jasné, prečo by sa judikatúra ESLP, ktorá vykladá pojem „trestné obvinenie“ (relevantný pre uplatňovanie článku 6 EDLP), mala automaticky prenášať na výklad článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ.³⁶ Rovnako sa zdá byť ťažko obhájiteľné, že Súdny dvor sa na odôvodnenie svojho záveru, že rozhodnutie o zrušení dočasného prepustenia je spôsobom výkonu trestu, odvolal takmer

³¹ Rozsudok z 10. augusta 2017, *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, body 85 a 87).

³² Súdny dvor odkázal na tieto rozsudky ESLP: z 21. septembra 1993, *Kremzow v. Rakúsko* (CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, § 67), týkajúci sa neúčasti na pojednávaní v odvolacom konaní, ktoré viedlo k zmene dlhoročného trestu odňatia slobody na doživotie, ako aj rozhodnutia o tom, či sa má tento trest vykonať v riadnej väznici alebo na psychiatrickej klinike, čo ESLP považoval za porušenie článku 6 ods. 1 EDLP; z 3. apríla 2012, *Boulois v. Luxembursko* (CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, § 87) týkajúci sa zamietnutia žiadosti o opustenie väznice na jeden deň, ktoré nebolo považované za súčasť trestnej časti článku 6 ods. 1 EDLP, a 28. novembra 2013, *Dementyev v. Rusko* (CE:ECHR:2013:1128JUD004309505, § 23) týkajúci sa neúčasti na pojednávaní, na ktorom sa rozhodovalo o súhrnnom treste, čo bolo považované za súčasť trestnej časti článku 6 ods. 1 EDLP.

³³ Rozsudok z 10. augusta 2017, *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, bod 85).

³⁴ Pre opis relevantného právneho rámca vo veci pána *Ardica* pozri rozsudok z 22. decembra 2017, *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, body 19 až 30) a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bobek vo veci *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1013, body 29 až 33).

³⁵ Rozsudok z 22. decembra 2017, *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, bod 75).

³⁶ Pozri v tejto súvislosti návrh, ktoré predniesol generálny advokát Bobek vo veci *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1013, bod 46).

výlučne na rozsudok Boulois v. Luxembursko³⁷, ktorý sa týkal zamietnutia žiadosti o dočasné prepustenie z väzenia na jeden deň.³⁸ Na druhej strane obmedzenie rozsudku Ardic na formalistický výklad, podľa ktorého by sa rozhodnutia mali vždy zaškatulkovať ako „spôsob výkonu trestu“, alebo ako „rozhodnutie o druhu a výške trestu“, však nezodpovedá argumentácii Súdneho dvora.

69. Podľa môjho názoru je najdôležitejším zistením Súdneho dvora vo veci Ardic toto: „S prihliadnutím na uvedené skutočnosti sa teda treba domnievať, že na účely článku 4a ods. 1 [rámcového rozhodnutia o EZ] pojem „rozhodnutie“, ktorý je v ňom uvedený, nezahŕňa rozhodnutie týkajúce sa výkonu alebo uplatnenia skôr uloženého trestu odňatia slobody, s výnimkou prípadu, keď má toto rozhodnutie za cieľ alebo za následok zmenu buď povahy, alebo dĺžky uvedeného trestu a keď orgán, ktorý rozhodnutie vydal, disponoval v tejto súvislosti voľnou úvahou“³⁹.

70. Formálne rozlišovanie medzi rozhodnutiami o výkone trestu na jednej strane a rozhodnutiami o druhu a výške trestu na strane druhej zjavne nebolo rozhodujúce pri určovaní toho, či predmetné rozhodnutie bolo „rozhodnutím“ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Dôležité bolo, že účelom alebo účinkom rozhodnutia bolo zmeniť predtým uložený trest. Podstatné bolo aj to, že zmena trestu nebola automatická, ale závisela od voľného uváženia rozhodujúceho orgánu, k čomu sa vrátim v nasledujúcej časti.

71. Či už niekto súhlasí alebo nie s uplatnením tohto výkladu na situáciu vo veci Ardic, zdá sa, že v tomto prípade bol Súdny dvor ovplyvnený skutočnosťou, že pán Ardic opustil Nemecko, čím zjavne porušil podmienky svojho podmiennečného prepustenia.⁴⁰ Zrušenie podmiennečného prepustenia teda nebolo na základe rozhodnutia súdu, ale na základe skutočnosti, že pán Ardic zjavne porušil podmienky svojho podmiennečného prepustenia.

72. Tento záver vyvodенý za špecifických okolností prípadu Ardic neznamená, že konania v prejednávanych veciach v súvislosti so spúšťacími trestnými činmi a zrušením podmiennečne odložených trestov odňatia slobody po odsúdení za tieto trestné činy, nepatria do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ.

73. *Dôsledkom* súdnych konaní o spúšťacích trestných činoch bolo, že zmena trestov uložených v prvých súdnych konaniach sa stala buď nevyhnutnou alebo prinajmenšom možnou. Preto tieto dotknuté osoby mali mať možnosť obhajovať sa na súdnych konaniach o spúšťacích trestných

³⁷ Rozsudok ESLP, 3. apríla 2012, Boulois v. Luxembursko (CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, § 87). Treba poznamenať, že judikatúra ESLP nie je jednoznačná, pokiaľ ide o stanovenie jasného pravidla, čo predstavuje rozhodnutie o druhu alebo výške trestu na rozdiel od rozhodnutia o spôsobe výkonu trestu.

³⁸ Čo je ťažko porovnateľné s odkladom výkonu zvyšku trestu odňatia slobody, ako LU správne uviedol vo svojich písomných pripomienkach.

³⁹ Rozsudok z 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, bod 77). Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

⁴⁰ Pozri v tejto súvislosti rozsudok z 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, bod 80). Všetky strany sa na pojednávaní pred Súdny dvorom zhodli na tom, že prípad Ardic sa od týchto dvoch prejednávanych prípadov skutkovo odlišuje. Zrušenie podmiennečného prepustenia v prípade Ardic nebolo založené na určení viny, ale na zistení, že pán Ardic opustil Nemecko v rozpore s podmienkami podmiennečného prepustenia. V oboch prejednávanych prípadoch je zrušenie výsledkom trestného konania, ktoré viedlo k uznaniu viny, pričom na pojednávaníach sa ani jeden z odvolateľov nebol prítomný.

činoch.⁴¹ Účasť na týchto konaniach bola samozrejme dôležitá pre ich práva na obhajobu vo vzťahu k samotným spúšťacím trestným činom, ale to nie je relevantné z hľadiska čl. 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Dôležité je, že ich obhajoba na súdnych konaniach o spúšťacích trestných činoch, mohla mať vplyv na zmenu trestov za prvý trestný čin (prvé trestné činy), s ohľadom na/v súvislosti s ktorých boli vydané EZ.⁴²

74. V prípade konaní o zrušení podmienčne odloženého výkonu, ak existujú oddelene od konaní o spúšťacích trestných činoch, je ich samotným účelom prípadná zmena predchádzajúceho rozhodnutia o treste. Ak má teda rozhodujúci orgán v súvislosti s rozhodnutím o zrušení podmienčne odloženého akúkoľvek diskrečnú právomoc, vzťahujú sa na toto konanie tvrdenia Súdneho dvora vo veci Ardic, citované v bode 69 vyššie.

75. Na záver možno konštatovať, že predchádzajúca judikatúra nebráni, ale naopak dokonca podporuje záver, že „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, je každé konanie, ktoré má rozhodujúci vplyv (svojím účelom alebo účinkom) na konečné rozhodnutie o uložení trestu odňatia slobody, v súvislosti s ktorým bol EZ vydaný.

76. Argumenty Minister for Justice and Equality (Minister pre spravodlivosť a rovnosť) a Írska, v ktorých sa odvolávajú na rozsudok Ardic, že prejednávané spojené veci sú len rozhodnutiami o spôsobe výkonu trestu, a preto nespádajú do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, preto nemožno prijať.

77. Skutočnosť, že LU a PH bola odopretá možnosť obhajovať sa počas súdneho konania o spúšťacích trestných činoch, môže byť teda dôvodom na odmietnutie vykonania EZ, ak nie je splnená žiadna z podmienok podľa článku 4a ods. 1 písm. a) až d) rámcového rozhodnutia o EZ.

4. Diskrečná právomoc orgánu rozhodujúceho o premene trestu

78. Prvou otázkou písm. b) vo veci C-514/21 sa vnútroštátny súd snaží zistiť relevantnosť prípadnej existencie diskrečnej právomoci súdu v štáte vydávajúcom zatykač pri rozhodovaní o zrušení podmienčne odloženého odkladu.

79. Ako už bolo vysvetlené vyššie, pokiaľ ide o dôsledky rozsudku Ardic pre prejednávané prípady, diskrečná právomoc rozhodovacieho orgánu má význam pre kvalifikáciu rozhodnutia ako rozhodnutia, ktoré patrí do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Diskrečná právomoc orgánu, ktorý rozhoduje o zrušení podmienčne odloženého odkladu, ako je to zrejme vo veci C-514/21, však nevyklučuje súdne konanie o spúšťacích trestných činoch z pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ.

⁴¹ Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že osoby, ktoré mali byť odovzdané, si boli vedomé, že odsúdenie za nový trestný čin by mohlo viesť alebo bude viesť k zrušeniu podmienčne odloženého výkonu prvého trestu odňatia slobody. Naopak, v bode 83 rozsudku Ardic Súdny dvor usúdil, že skutočnosť, že pán Ardic vedel, že nemôže opustiť krajinu, je argumentom na vylúčenie rozhodnutia o zrušení rozhodnutia o prepustení z rozsahu pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. To možno vysvetliť konštatovaním Súdneho dvora, že takéto porušenie podmienok prepustenia viedlo k automatickému zrušeniu podmienčne odloženého prepustenia. V prejednávaných prípadoch však zrušenie podmienčne odloženého výkonu trestu záviselo od toho, či súd uznal vinu v prípade trestného činu, za ktorý bol uložený trest odňatia slobody. Zatiaľ čo pán Ardic nemohol zmeniť skutočnosť, že opustil krajinu, odvolatelia v týchto prípadoch mohli ovplyvniť rozhodnutie o vine a treste tým, že by boli prítomní na konaniach o spúšťacích trestných činoch.

⁴² V konaní vo veci samej obaja odvolatelia tvrdili, že uplatnenie trestu odňatia slobody za prvý trestný čin (prvé trestné činy) bolo priamym dôsledkom druhého odsúdenia, a že tieto dva rozsudky sú preto tak úzko prepojené, že druhé odsúdenie sa musí zohľadniť pri rozhodovaní o výkone EZ. Rovnako sa tiež vnútroštátny súd domnieva, že medzi oboma súdnymi konaniami existuje úzka súvislosť, ktorá by mohla odôvodniť označenie druhého súdneho konania ako konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia. S týmito argumentmi súhlasím.

80. Uvedené vysvetlím.

81. Rozhodnutia o zrušení podmiennečného odkladu, či už automatické (ako vo veci C-515/21) alebo podliehajúce voľnej úvahe rozhodujúceho orgánu (ako vo veci C-514/21), by nemohli byť prijaté, keby nedošlo k rozhodnutiu o vine a uložení trestov odňatia slobody za spúšťacie trestné činy. Ak by sa osoby, o ktorých odovzdanie sa žiada, zúčastnili súdnych konaní o spúšťacích trestných činoch, mali by možnosť vyvrátiť svoju vinu alebo ovplyvniť rozsudok. Je to preto, že súd, ktorý prejednával spúšťacie trestné činy, mal určitú diskrečnú právomoc pri určovaní druhu a výšky trestu.⁴³

82. Ak by sa nepreukázala vina za spúšťacie trestné činy alebo ak by trest mal len finančný charakter, konanie o zrušení podmiennečného odkladu by sa vôbec neuskutočnilo. Súdne konania o spúšťacích trestných činoch boli tie, ktoré spustili (odtiaľ ich názov) zmenu trestov za prvý trestný čin (prvé trestné činy).

83. Uvedené platí zjavne v prípade, keď je zrušenie podmiennečne odloženého trestu automatické. To isté však platí aj v prípade, keď má rozhodujúci orgán diskrečnú právomoc vo vzťahu k zrušeniu podmiennečného odkladu. Spomínaná diskrečná právomoc by nevznikla, ak by nedošlo k uloženiu trestu za spúšťacie trestné činy. Preto v záujme riadneho výkonu ich práva na obhajobu museli mať dotknuté osoby možnosť zúčastniť sa tak na konaní o spúšťacích trestných činoch, ako aj samostatných konaní o premene prvého trestu odňatia slobody, ak orgány mali v tomto druhom konaní diskrečnú právomoc.

84. Diskrečná právomoc orgánu, ktorý rozhoduje o zrušení podmiennečného odkladu, preto nemá vplyv na záver, že súdne konania o spúšťacích trestných činoch patria do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Pre rozhodnutie je však dôležité, či takéto konania, ak sa vedú samostatne, ako sa to javí vo veci C-515/21, spadajú pod pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“⁴⁴.

85. Osoba, o ktorej slobodu ide, by mala mať možnosť osobne sa zúčastniť na týchto konaniach, ak má rozhodujúci orgán možnosť nezrušiť alebo len čiastočne zrušiť podmiennečný odklad výkonu trestu odňatia slobody po rozhodnutí o vine za spáchanie spúšťacieho trestného činu. Takéto konania sú preto taktiež „konania, ktoré viedli k vydaniu rozhodnutia“ okrem súdnych konaní o spúšťacích trestných činoch a osoba, ktorá má byť odovzdaná, musí mať možnosť zúčastniť sa na oboch konaniach.

86. Naopak, ak je rozhodnutie o zrušení podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody len deklaratórne a automaticky nasleduje po rozhodnutí o vine a určení trestu za spúšťacie trestné činy, len toto druhé konanie (a nie konanie o zrušení podmiennečného odkladu, ak je samostatné) je „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Tak je to zrejme v prípade C-515/21.

⁴³ Jasne to ilustruje situácia vo veci C-514/21, v ktorej prvostupňový súd, po zistení viny za spáchanie spúšťacích trestných činov, uložil ako trest len pokutu, zatiaľ čo odvolací súd tento trest zmenil na trest odňatia slobody.

⁴⁴ Podľa dostupných informácií bol postup zrušenia podmiennečného odkladu vo veci C-515/21 samostatný, ale neponechával rozhodujúcemu sudcovi žiadnu diskrečnú právomoc.

5. Účinnosť mechanizmu EZ

87. Súd vo veci Ardic varoval, že extenzívnejší výklad pojmu „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, by mohlo ohroziť efektívnosť mechanizmu európskeho zatykača.⁴⁵

88. Súhlasím s tým, že pôsobnosť článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ by sa nemal vykladať extenzívne vzhľadom na to, že predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, že vykonávajúci orgán by mal dôverovať vydávajúcemu orgánu a automaticky vykonať EZ.⁴⁶ Účelom vloženia článku 4a do tohto rámcového rozhodnutia však nebolo len zefektívniť mechanizmus EZ, ale aj zvýšiť úroveň ochrany práva byť prítomný na súdnom konaní.⁴⁷

89. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že článok 4a ods. 1 nebol zahrnutý do pôvodného znenia rámcového rozhodnutia o EZ, ale bol doplnený rámcovým rozhodnutím 2009/299. Cieľom tejto zmeny z roku 2009 bolo „ustanoviť jasné a spoločné dôvody odmietnutia uznania rozhodnutí vydaných v konaní, ktorého sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila“⁴⁸, ktoré sa uplatňujú v rôznych právnych predpisoch EÚ o justičnej spolupráci v trestných veciach.⁴⁹

90. V článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, ktorý je výsledkom vyššie uvedených zmien, sa harmonizujú podmienky, za ktorých môže orgán vykonávajúci EZ v ktoromkoľvek členskom štáte odmietnuť uznať rozhodnutie súdu štátu vydávajúceho zatykač prijaté v konaní vedenom v neprítomnosti dotknutej osoby. Táto zmena zohľadňuje skutočnosť, že právo byť prítomný na konaní je súčasťou článku 6 EDLP, ako ho vykladá ESLP, ale aj to, že toto právo nie je absolútne.⁵⁰

91. Konkrétnejšie obvinená osoba sa môže práva byť prítomný na konaní z vlastnej slobodnej vôle výslovne alebo konkludentne vzdať pod podmienkou, že takéto vzdanie bude jednoznačné.⁵¹

92. Na preukázanie tejto skutočnosti sa v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ ustanovujú situácie, v ktorých musí vykonávajúci orgán dospieť k záveru, že osoba, ktorej odovzdanie sa požaduje podľa EZ, sa vzdala osobnej účasti na súdnom konaní (alebo na obnovenom konaní) v štáte vydávajúcom zatykač (článok 4a ods. 1 písm. a) až c) rámcového rozhodnutia o EZ). Ak je splnená jedna z týchto podmienok alebo ak po odovzdaní existuje možnosť obnovy konania v štáte vydávajúcom zatykač (článok 4a ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia o EZ), vykonávajúci orgán musí odovzdať osobu hľadanú na základe EZ.⁵² Ak je totiž splnená jedna z týchto podmienok, osoba dostala (alebo dostane) možnosť osobne byť prítomná na súdnom konaní a ovplyvniť konečné rozhodnutie. Naopak, ak nie je splnená žiadna z týchto podmienok, potom a len vtedy rámcové rozhodnutie o EZ oprávňuje vykonávajúci orgán odmietnuť odovzdanie.

⁴⁵ Rozsudok z 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, bod 87). Pozri aj návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Richard de la Tour vo veci Puig Gordi a i. (C-158/21, EU:C:2022:573, bod 12).

⁴⁶ Článok 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia o EZ.

⁴⁷ V tomto kontexte pozri odôvodnenie 4 rámcového rozhodnutia 2009/299, ktoré okrem iného uvádza „toto rámcové rozhodnutie má za cieľ upresniť vymedzenie takýchto spoločných dôvodov, ktoré vykonávajúcemu orgánu umožnia vykonať rozhodnutie napriek neprítomnosti dotknutej osoby na konaní pri úplnom rešpektovaní práva tejto osoby na obhajobu...“

⁴⁸ Odôvodnenie 4 rámcového rozhodnutia 2009/299.

⁴⁹ Pozri odôvodnenia 3 a 5 rámcového rozhodnutia 2009/299.

⁵⁰ Pozri odôvodnenie 1 rámcového rozhodnutia 2009/299.

⁵¹ Rozsudok z 24. mája 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, bod 42).

⁵² Zdá sa, že rovnaké podmienky sa opakujú aj v smernici (EÚ) 2016/343. Pozri najmä článok 8 ods. 2 a článok 9 uvedenej smernice.

93. Článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ preto dláždí cestu k harmonizovanému a jednoduchému odovzdávaniu osôb, pričom sa zachováva vysoká úroveň ochrany poskytovaná osobám obvineným z trestných činov, ktoré majú stále možnosť brániť sa pred súdom.

94. Účinnosť mechanizmu EZ preto nemožno dosiahnuť na úkor základných práv, ktoré jednotlivci požívajú podľa ústavného poriadku Únie.

95. Postoj Únie k prijateľným obmedzeniam práva byť prítomný na súdnom konaní je jasne vyjadrený v článku 4a ods. 1 písm. a) až d) rámcového rozhodnutia o EZ. Tieto obmedzenia sú na vyššej úrovni ochrany, než akú poskytuje článok 6 EDLP.⁵³ Tento postoj normotvorcu Únie bol potvrdený smernicou (EÚ) 2016/343.⁵⁴

96. Osoba, ktorej môže byť odňatá sloboda, musí mať reálnu možnosť ovplyvniť takéto rozhodnutie. Na tento účel, ako som už vysvetlil, je nevyhnutné, aby dotknutá osoba mala možnosť byť osobne prítomná na všetkých fázach konania, ktoré môžu mať materiálny vplyv na rozhodnutie o odňatí slobody.

97. Hoci by sa teda dalo tvrdiť, že systém EZ by bol účinnejší, ak by súdne konania o spúšťacích trestných činoch neboli „konaniami, ktoré viedli k vydaniu rozhodnutia“, takýto výklad by bol v rozpore s úrovňou ochrany práva byť prítomný na súdnom konaní, ako je harmonizované na úrovni EÚ.

98. Úroveň ochrany zvolená právnymi predpismi EÚ a účinná vo všetkých členských štátoch sa nemôže znížiť na základe obáv o účinné fungovanie mechanizmu EZ.

99. Preto nemožno akceptovať argument, že výklad, podľa ktorého sa za „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ považuje každé štádium konania, ktoré môže mať vplyv na rozhodnutie o odňatí osobnej slobody, oslabí mechanizmus EZ.

6. *Nebezpečenstvo beztrestnosti*

100. A čo beztrestnosť? Mohli by sa LU a PH prípadne vyhnúť trestu odňatia slobody, ktorý by museli vykonať v členskom štáte vydávajúcom zatykač, ak by súdne konania o spúšťacích trestných činoch spadali do pôsobnosti spojenia „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“? Myslím, že nie.

101. Trest, ktorý im bol uložený na základe súdnych konaní o ich prvom trestnom čine (prvých trestných činoch), nevedol k odňatiu slobody. Ak by následné konania, ktoré viedli k odňatiu slobody, trpeli vadami, trpelo by vadami aj samotné odňatie slobody. V tomto zmysle Komisia správne poukazuje na to, že v oboch predmetných prípadoch by nebolo možné vydať EZ bez súdnych konaní o spúšťacích trestných činoch. Vylúčenie následných súdnych konaní z pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ by preto mohlo viesť k nezákonnému odňatiu slobody.

⁵³ Napríklad pokiaľ ide o požiadavku, aby sa dotknutej osobe skutočne doručili úradné informácie o stanovenom termíne a mieste konania podľa článku 4a ods. 1 písm. a) rámcového rozhodnutia o EZ (pozri poznámku pod čiarou 58 nižšie). Pozri tiež BRODERSEN, K. H., GLERUM, V., KLIP, A.: The European arrest warrant and in absentia judgments: the cause of much trouble. In: *New Journal of European Criminal Law*, zv. 13(1), s. 7 – 27, na s. 12, s. 21; KLIP, A., BRODERSEN, K. H., GLERUM, V.: The European Arrest Warrant and In Absentia Judgments. In: *Maastricht Law Series*, č. 12, Haag: Eleven International Publishing, 2020, s. 110.

⁵⁴ Pozri rozsudky zo 17. decembra 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg (C-416/20, EU:C:2020:1042, body 43 a 44), a z 19. mája 2022, Specializirana prokuratura (Proces s obvineným na úteku) (C-569/20, EU:C:2022:401, body 34, 35 a 37).

7. Predbežný záver

102. Preto sa domnievam, že pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ sa má vykladať ako akýkoľvek krok konania, ktorý má rozhodujúci vplyv na rozhodnutie o odňatí slobody dotknutej osoby. Je to to tak preto, že dotknutá osoba musí mať možnosť ovplyvniť konečné rozhodnutie týkajúce sa jej slobody.

103. Preto som dospel k záveru, že obe súdne konania [o prvom trestnom čine (prvých trestných činoch) a o spúšťacích trestných činoch] spadajú do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ.

B. O druhej a tretej otázke

104. Svojimi druhými a tretími prejudiciálnymi otázkami, ktoré preskúmam, sa vnútroštátny súd pýta: je oprávnený (prípadne dokonca povinný) skúmať, či konania za spúšťacie trestné činy a následné príkazy na výkon trestu vo vydávajúcom štáte porušili právo na spravodlivý proces garantované článkom 6 EDLP? Za predpokladu, že sa zistí porušenie tohto článku, je vykonávajúci orgán oprávnený alebo dokonca povinný odmietnuť vykonať EZ alebo podriať odovzdanie štátu vydávajúcemu zatykač podmienkam? Vyžaduje si takéto preskúmanie posúdenie podstaty porušenia základného práva zaručeného článkom 6 EDLP a aká je podstata tohto práva v situácii, keď sa konanie uskutočnilo v neprítomnosti?

105. Tieto otázky si zaslúžia odlišnú analýzu v závislosti od odpovede na prvú otázku. Inými slovami, odpovede závisia od toho, či konania týkajúce sa spúšťacích trestných činov a z toho vyplývajúci príkaz na výkon rozhodnutia patria do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Aby som bol Súdnemu dvoru úplne nápomocný, vyjadřím sa k oboj alternatívam, ku ktorým sa Súdny dvor môže v konečnom rozhodnutí prikloniť.

106. Na úvod je potrebné poznamenať, že tieto otázky vyplývajú z konfliktu medzi povinnosťou vnútroštátnych súdov overiť a zaručiť dodržiavanie článku 6 EDLP na jednej strane a myšlienkou vzájomnej dôvery, na ktorej je postavený mechanizmus EZ na druhej strane, podľa ktorej musí vykonávajúci orgán v zásade automaticky vykonať EZ bez toho, aby spochybnil postupy v štáte vydávajúcom zatykač.

1. O prvej možnosti: Súdne konania za spúšťacie trestné činy spadajú do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ

107. Ak by Súdny dvor dospel k záveru, ako som navrhol, že obe súdne konania vo veci spúšťacích trestných činov sú „konaniami, ktoré viedli k vydaniu rozhodnutia“, potom by sa uplatnil článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. V takom prípade povinnosť odovzdať alebo možnosť odmietnuť odovzdanie závisí výlučne od podmienok stanovených v tomto ustanovení.

108. Ak vykonávajúci orgán zistí, že jedna z týchto podmienok je splnená, napríklad že po odovzdaní existuje možnosť obnovy súdneho konania vo vydávajúcom štáte, ako sa predpokladá v článku 4a ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia o EZ, vykonávajúci orgán musí EZ

vykonať.⁵⁵ Ak je splnená jedna z podmienok ustanovených v článku 4a ods. 1 písm. a) až d) rámcového rozhodnutia o EZ, nedochádza k porušeniu článku 6 EDLP. Preto nie je potrebné ďalšie preskúmavanie možných porušení tohto ustanovenia.

109. Tento záver vyplýva z účelu článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ. Ako som už vysvetlil v bode 89 vyššie, toto ustanovenie bolo zavedené s cieľom harmonizovať podmienky, za ktorých možno obmedziť právo byť prítomný na súdnom konaní. Tieto podmienky sú plne v súlade s požiadavkami článku 6 EDLP a jeho výkladom,⁵⁶ prípadne dokonca poskytujú vyššiu úroveň ochrany tohto základného práva v porovnaní s EDLP.⁵⁷

110. Preto pri plnení povinnosti odovzdať podľa článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ vykonávajúci orgán nevyhnutne plní aj svoje povinnosti podľa článku 6 EDLP.

111. Naopak, ak nie je splnená žiadna z podmienok stanovených v článku 4a ods. 1 písm. a) až d) rámcového rozhodnutia o EZ, nastáva možnosť pre vykonávajúci orgán EZ nevykonať. To znamená, že vykonávajúci orgán sa môže rozhodnúť, či EZ vykoná alebo nie.

112. Ďalšia otázka sa preto týka spôsobu, akým by mal vykonávací orgán túto diskrečnú právomoc uplatňovať. Riadi sa výkon tejto diskrečnej právomoci právom EÚ vrátane samotného rámcového rozhodnutia o EZ?

113. Podľa môjho názoru, pokiaľ ide o možnosť nevydania, domnievam sa, že podľa práva EÚ nie je potrebné uviesť nič iné ako to, že nie je splnená žiadna z podmienok ustanovených v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ.

114. Úroveň ochrany poskytovaná podľa článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ však môže byť za určitých okolností vyššia ako ochrana poskytovaná podľa článku 6 EDLP.⁵⁸ Existuje preto možnosť, že nedošlo k porušeniu článku 6 EDLP, aj keď právo byť prítomný na súdnom konaní, ako sa chápe v práve EÚ, nemuselo byť dodržané. Musí sa v takomto prípade vykonávajúci orgán pred rozhodnutím o odovzdaní uistiť, či nebol porušený článok 6 EDLP? Podľa môjho názoru odpoveď na túto otázku nie je záležitosťou práva EÚ.

⁵⁵ V tejto súvislosti sa v predmetných prípadoch mimochodom vynára ďalšia otázka: kedy má vykonávajúci orgán považovať jednu z podmienok stanovených v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ za splnenú? Komunikácia medzi vykonávajúcimi a vydávajúcimi orgánmi sa uskutočňuje prostredníctvom formulára pripojeného k rámcovému rozhodnutiu o EZ, ktorý vzhľadom na to, že ide o formulár s vopred pripravenými políčkami, ktoré treba zaškrtnúť, pravdepodobne nie je veľmi dostačujúci na plnohodnotnú komunikáciu. V prejednávaných prípadoch došlo k viacerým výmenám informácií medzi vykonávajúcimi a vydávajúcimi orgánom na základe článku 15 rámcového rozhodnutia o EZ. Napriek tomu to vnútroštátnemu súdu nepripadalo dostatočné na to, aby mohol s istotou rozhodnúť, či bolo porušené právo byť prítomný na súdnom konaní. Napríklad vo veci C-515/21 vydávajúcí orgán vysvetlil, že v prípade spúšťacích trestných činov, existuje možnosť požiadať o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým je možnosť dosiahnuť obnovu konaní. Nezdá sa však, že by to považoval vykonávajúci orgán za dostatočné na to, aby bolo možné konštatovať splnenie podmienok článku 4a ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia o EZ.

⁵⁶ Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci C-399/11, Melloni (EU:C:2012:600, body 80 až 82).

⁵⁷ Pozri poznámka pod čiarou 53.

⁵⁸ Príkladom môže byť vec, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 24. mája 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346). Poľsko vydalo EZ, v ktorom žiadalo odovzdanie pána Dworzeckého, hoci sa súdne konanie konalo v neprítomnosti, poľský vydávajúcí orgán uviedol, že pánovi Dworzeckému doručil oficiálne informácie o plánovanom konaní, keďže tieto informácie boli doručené dospelej osobe, ktorá bola členom jeho domácnosti na adresu, ktorú uviedol. Hoci ide o riadne doručenie podľa poľského práva, nespĺňalo podmienku podľa článku 4a ods. 1 písm. a) rámcového rozhodnutia o EZ, ktorý vyžaduje, aby sa predvolanie doručilo „osobne“. Súd rozhodol, že vykonávajúci súdny orgán môže v tomto prípade napriek tomu pristúpiť k odovzdaniu, pričom zohľadní iné okolnosti, ktoré mu umožňujú ubezpečiť sa, že vydaním dotknutej osoby nedôjde k porušeniu jej práva na obhajobu (pozri body 47 až 52 rozsudku). Zámer vyhnúť sa súdnemu konaniu ESLP považoval za legitímny dôvod na nepovolenie obnovy konania v prípade rozhodnutia vydaného v neprítomnosti. Pozri napríklad rozsudok ESLP, 14. júna 2001, Medenica v. Švajčiarsko (CE:ECHR:2001:0614JUD002049192, § 55 a 56).

115. Vykonávajúci súdny orgán môže, ale nemusí, aj po zistení, že nie sú splnené podmienky článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, zohľadniť iné okolnosti, ktoré mu umožňujú ubezpečiť sa, že vydaním dotknutej osoby nedôjde k porušeniu jej práva na obhajobu podľa článku 6 EDLP, a osobu odovzdať.⁵⁹

116. Zložitejšou otázkou je, či môže vykonávajúci orgán rozhodnúť o odovzdaní osoby, aj keď nie sú splnené podmienky článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ a odovzdanie by mohlo viesť aj k porušeniu článku 6 EDLP.

117. Podľa môjho názoru v takomto prípade rámcové rozhodnutie o EZ stále dáva vykonávajúcemu orgánu možnosť voľby a nebráni rozhodnutiu o odovzdaní. Zrejmom námietkou voči tomuto záveru je, že otvára možnosť porušenia základného práva na spravodlivý proces dotknutej osoby. Je toto prípustné podľa Charty alebo dokonca podľa článku 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia o EZ? Samozrejme, že nie. Zodpovednosť za ochranu základných práv však v takomto prípade nesie štát vydávajúci zatykač (ako podrobnejšie vysvetlím pri analýze scenára, podľa ktorého sa článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ nevzťahuje na predmetné prípady).

118. Z toho vyplýva, že článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ je vyčerpaný v momente, kedy vykonávajúcemu orgánu vzniká možnosť odmietnuť odovzdanie.

119. Napokon pri rozhodnutí o výkone EZ na základe diskrečnej právomoci udelenej článkom 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, nemôže podľa môjho názoru vykonávajúci súdny orgán ukladať podmienky vydávajúcemu súdnemu orgánu. Bolo by to v rozpore s efektívnym fungovaním systému EZ a skutočne by to narušilo vzájomnú dôveru medzi oboma dotknutými justičnými orgánmi. Možnosť obsiahnutá v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ je možnosťou voľby medzi výkonom a odmietnutím výkonu, ale nedáva vykonávajúcemu súdnemu orgánu právomoc narušiť spôsob, akým je výkon uskutočnený.⁶⁰

2. Predbežný záver

120. Ak sa na situáciu vzťahuje článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, vykonávajúci orgán musí preskúmať len to, či sú splnené podmienky ustanovené v tomto článku. Tým si nevyhnutne plní aj svoje povinnosti dodržať článok 6 EDLP.

3. O druhej možnosti: Súdne konania za spúšťacie trestné činy nespádajú do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ

121. Druhá a tretia otázka v oboch prípadoch majú väčší zmysel, ak Súdny dvor zistí, že súdne konania o spúšťacích trestných činoch (alebo konanie o výkone rozhodnutia), nespádajú pod „konania, ktoré viedli k vydaniu rozhodnutia“. V takomto prípade nevzniká vykonávajúcemu orgánu možnosť podľa rámcového rozhodnutia o EZ odmietnuť vykonanie EZ.

⁵⁹ Pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. mája 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, bod 50), a zo 17. decembra 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg (C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, bod 51).

⁶⁰ S výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje článok 5 rámcového rozhodnutia o EZ, z ktorých ani jeden sa nevzťahuje na dva predmetné prípady: po prvé, ak trestný čin je sankcionovaný doživotným trestom odňatia slobody alebo doživotným ochranným opatrením, a po druhé, ak sa EZ vydáva na účely trestného stíhania.

122. V kontexte súčasného výkladu rámcového rozhodnutia o EZ sa zdá, že odpoveď na otázku, či vykonávajúci orgán môže skúmať porušenia článku 6 EDLP, a ak ich zistí, či môže rozhodnúť o nevykonaní EZ, je jednoduchá: nie, nemôže tak urobiť. Rámcové rozhodnutie o EZ obsahuje vyčerpávajúci zoznam dôvodov nevykonania EZ a členské štáty nemôžu pridať dôvody, ktoré tam nie sú uvedené.⁶¹

123. To však môže predstavovať problém pre rastúci počet vnútroštátnych súdov, ktoré čelia výkonu EZ a ktoré sú tiež povinné dodržiavať článok 6 EDLP.⁶² Zdá sa, že vnútroštátny súd sa domnieva, že odovzdanie v oboch prípadoch by viedlo k „zjavnému odopretiu spravodlivosti“⁶³, čím by porušil svoje vlastné povinnosti vyplývajúce z EDLP. Tieto obavy vnútroštátnych výkonných orgánov by sa nemali ignorovať.

124. Otázka, ktorú tieto prípady nepriamo vyvolávajú, preto znie, či článok 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia o EZ umožňuje ďalšie dôvody na odmietnutie odovzdania, najmä ak by odovzdanie viedlo k „zjavnému odopretiu spravodlivosti“ alebo, ako sa uvádza v otázkach vnútroštátneho súdu, k porušeniu podstaty základného práva na spravodlivý proces.

125. V článku 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia o EZ sa jasne uvádza, že uplatňovanie tohto právneho predpisu by nemalo viesť k porušeniu základných práv a zásad zakotvených v právnom poriadku Európskej únie. Otázku vnútroštátneho súdu možno preto chápať tak, že sa pýta, či je oprávnený, aj keď nemožno uplatniť žiadnu zo situácií uvedených v rámcovom rozhodnutí o EZ, odmietnuť odovzdanie, ak napriek tomu zistí, že po odovzdaní existuje možnosť porušenia základného práva na spravodlivý proces vo vydávajúcom štáte.

126. Súdny dvor doteraz uznal takúto možnosť na základe článku 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia o EZ v dvoch prípadoch. Po prvé vo veci Aranyosi a Căldăraru⁶⁴ Súdny dvor rozhodol, že riziko neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, ktoré je absolútnym základným právom,⁶⁵ je dôvodom na odmietnutie odovzdania. Po druhé, vo veci LM⁶⁶ Súdny dvor rozhodol, že riziko porušenia práva na spravodlivý proces môže tiež odôvodniť odmietnutie odovzdania.⁶⁷

127. V oboch situáciách však pochybnosť, že základné právo odovzdávanej osoby nemusí byť dodržané, vyplývala z počiatočného zistenia vykonávajúceho orgánu, že vo vydávajúcom štáte existuje všeobecný alebo systematický problém s ochranou základných práv. Vo veci Aranyosi a Căldăraru⁶⁸ bola možnosť vykonávajúceho orgánu posúdiť, či osoba, o ktorej odovzdanie sa žiada, bude vystavená neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, podmienená počiatočným zistením existencie systematických či všeobecných nedostatkov, ktoré sa týkajú niektorých skupín osôb, alebo niektorých väzenských zariadení. V prípade LM⁶⁹ a následných

⁶¹ Rozsudok z 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, bod 70).

⁶² Pozri poznámka pod čiarou 7.

⁶³ Toto je jazyk, ktorý používa ESLP. Pozri napríklad rozsudok ESLP, 9. júla 2019, Kislov v. Rusko (CE:ECHR:2019:0709JUD000359810, § 107 a 115).

⁶⁴ Rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 88).

⁶⁵ Toto právo je chránené ako absolútne podľa článku 3 EDLP a článku 4 Charty.

⁶⁶ Rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky v súdnom systéme) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, body 61, 68, 76 a 78).

⁶⁷ Rozsudky zo 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Nezávislosť vydávajúceho súdneho orgánu) (C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, bod 52), a z 22. februára 2022, Openbaar Ministerie (Súd zriadený právom vydávajúceho členského štátu) (C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, bod 52).

⁶⁸ Rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 89).

⁶⁹ Rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky v súdnom systéme) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, body 61 a 68).

prípadoch⁷⁰ musel vykonávajúci orgán najprv zistiť, či existuje systematický alebo všeobecný nedostatok v nezávislosti súdnictva vydávajúceho členského štátu predtým než dospel k záveru, že právo osoby ktorá má byť odovzdaná, na spravodlivý proces je ohrozené.

128. Odôvodnenie Súdneho dvora v rozsudkoch uvedených vyššie je v tom, že vzájomná dôvera, ktorá je základom vzájomného uznávania, absentuje z dôvodu systematických nedostatkov. Vedomosť o týchto nedostatkoch preto umožňuje vykonávajúcemu orgánu vzniesť pochybnosti o postupoch vo vydávajúcom štáte a overiť, či existuje riziko porušenia práva odovzdávanej osoby.

129. Pri neexistencii takýchto systematických a všeobecných nedostatkov, však nevidím dôvod, prečo by mal vykonávajúci orgán preverovať, či vydávajúci štát neporuší právo osoby, ktorá sa má odovzdať, mimo situácií, ktoré predpokladá rámcové rozhodnutie o EZ.

130. Naopak povolenie takéhoto preverovania by bolo v rozpore s myšlienkou vzájomnej dôvery, na ktorej je mechanizmus EZ postavený. Tento mechanizmus je založený na myšlienke, že každý členský štát rešpektuje spoločné základné hodnoty a snaží sa zabezpečiť ich ochranu.⁷¹

131. Mechanizmus EZ bol zavedený preto, aby sa odovzdanie mohlo uskutočniť rýchlo a na základe dôvery v inštitúcie iných štátov. Umožniť preverovanie dodržiavania základných práv v jednotlivých prípadoch znamená vrátiť mechanizmus EZ späť na niečo, čo sa viac podobá predchádzajúcim extradičným konaniam.

132. Ak by to bolo potrebné, domnievam sa, že takáto zmena mechanizmu EZ v znení, v akom bol zavedený rámcovým rozhodnutím o EZ, nepatrí Súdnemu dvoru, ale normotvorcovi Únie.

133. Nemôžem vylúčiť, že môžu nastať situácie, v ktorých sa ukáže ako nevyhnutné umožniť overenie možných individuálnych porušení základných práv osoby, o ktorej odovzdanie sa žiada, bez ohľadu na to, že vo vydávajúcom štáte neexistujú systematické nedostatky. No v oblasti, v ktorej došlo k harmonizácii na úrovni Únie, ako je to v prípade akceptovateľných obmedzení práva byť prítomný na súdnom konaní,⁷² nevidím dôvod, prečo by sa do systému EZ, ako bol koncipovaný podľa rámcového rozhodnutia o EZ, mali pridávať výnimky.

134. Súdny dvor už rozhodol, že osoba, o ktorej odovzdanie sa žiada, sa nemôže so zámerom odporovať odovzdaniu dovoľávať skutočnosti, že vydávajúci štát neimplementoval smernicu 2016/343, ktorou sa okrem iného harmonizujú určité aspekty práva byť prítomný počas trestného konania pred súdom. Súdny dvor ďalej vysvetlil, že absolútna povinnosť členského štátu, ktorý vydal zatykač, dodržiavať v rámci svojho právneho poriadku všetky ustanovenia práva Únie vrátane smernice 2016/343 zostáva nedotknutá.⁷³ Na vynútenie dodržiavania tejto smernice musí vydávajúci štát zabezpečiť opravný prostriedok dostupný pred svojimi súdmi.

⁷⁰ Toto bolo potvrdené aj v rozsudkoch zo 17. decembra 2020, *Openbaar Ministerie (Nezávislosť vydávajúceho súdneho orgánu)* (C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, body 54 a 66), a z 22. februára 2022, *Openbaar Ministerie (Súd zriadený právom vydávajúceho členského štátu)* (C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, body 50 a 52).

⁷¹ Pozri poznámka pod čiarou 8.

⁷² V tejto súvislosti pozri rámcové rozhodnutie 2009/299/SVV a smernicu 2016/343.

⁷³ V tejto súvislosti pozri rozsudok zo 17. decembra 2020, *Generalstaatsanwaltschaft Hamburg* (C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, bod 55). Iný názor pozri BÖSE, M.: *European Arrest Warrants and Minimum Standards for Trials in Absentia – Blind Trust vs. Transnational Direct Effect?* In: *European Criminal Law Review*, zv. 11(3), 2021, s. 275 – 287, s. 285 – 286. Böse navrhuje, aby bolo odmietnutie prípustné aj „v prípade zjavného nedostatku súdnej ochrany v členskom štáte vydávajúcom zatykač, ktorý obvinenému odníma právo na účinný prostriedok nápravy“, a aby sa osoba, na ktorú sa vzťahuje EZ, mohla v konaní o odovzdaní dovoľávať smernice 2016/343.

135. Preto stanovenie povinnosti vykonávajúceho orgánu odovzdať osobu mimo situácií ustanovených v rámcovom rozhodnutí o EZ nemá za následok zmenu povinnosti rešpektovať základné práva a všeobecné právne zásady zakotvené v článku 6 ZEÚ.⁷⁴ Ako uviedlo Írsko, po odovzdaní zostáva zodpovednosť za dodržanie základných práv na vydávajúcom členskom štáte.⁷⁵

136. Ak by teda Súdny dvor dospel k záveru, že súdne konania o spúšťacích trestných činoch nespádajú do rozsahu pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ, domnievam sa, že vykonávajúcí orgán je povinný vykonať EZ. Ak neexistujú obavy zo systematických nedostatkov v členskom štáte vydávajúcom zatykač, vykonávajúcí orgán by nemal mať možnosť overovať dodržiavanie článku 6 EDLP v štáte vydávajúcom zatykač v súvislosti s osobou, o ktorej odovzdanie sa žiada, ale je povinný vykonať EZ.

137. Napokon sa vnútroštátny súd v tretej otázke písm. b) v oboch prípadoch pýta, či by sa posudzovanie možných porušení, ktoré by vykonávajúcemu orgánu umožnili odmietnuť odovzdanie, malo obmedziť na tie, ktoré sa týkajú podstaty základného práva na spravodlivý proces.

138. Domnievam sa, že okrem situácií, ktoré predpokladá rámcové rozhodnutie o EZ a v prípade neexistencie systematických nedostatkov v súdnom systéme vydávajúceho členského štátu, mechanizmus EZ nevytvára priestor na to, aby vykonávajúcí orgán preveroval, či bola alebo mohla byť porušená podstata základného práva na spravodlivý proces vyžiadanej osôb.

4. *Predbežný záver*

139. Ak sa na situáciu nevzťahuje článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ a v súdnom systéme členského štátu vydávajúceho zatykač neexistujú systematické nedostatky, vykonávajúcí orgán nemôže preverovať, či je alebo by mohlo byť porušené základné právo na spravodlivý proces vyžiadanej osoby, ale musí EZ vykonať.

140. Po vykonaní EZ je vydávajúcí štát naďalej zodpovedný za zabezpečenie základných práv odovzdanej osoby.

VI. Návrh

141. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré predložil Court of Appeal (Odvolací súd, Írsko), takto:

1. Pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ v kontexte článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi sa má vykladať v tom zmysle, že ide o akúkoľvek fázu konania, ktorá má rozhodujúci vplyv na konečné rozhodnutie o odňatí osobnej slobody dotknutej osoby. Je to tak preto, že dotknutá osoba musí mať možnosť ovplyvniť konečné rozhodnutie týkajúce sa jej slobody.

⁷⁴ Pozri v tejto súvislosti návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bobek vo veci Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1013, bod 78), v ktorom vysvetlil, že rámcové rozhodnutie o EZ zdôrazňuje ústrednú úlohu vydávajúceho členského štátu v oblasti ochrany procesných práv obvinených osôb.

⁷⁵ Pozri aj návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Richard de la Tour vo veci Puig Gordi a i. (C-158/21, EU:C:2022:573, body 85, 87 a 116).

- a) V prípade žiadosti o odovzdanie na účely výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol *ab initio* podmienične odložený, ale ktorý bol následne nariadený v dôsledku odsúdenia vyžiadanej osoby za ďalší trestný čin, a ak príslušný príkaz na výkon trestu vydal súd, ktorý odsúdil a potrestal vyžiadanú osobu za tento ďalší trestný čin, konanie, ktoré viedlo k tomuto následnému odsúdeniu a vydaniu príkazu na výkon trestu, je súčasťou „konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584.
- b) Na účely posúdenia konania, ktoré viedlo k následnému odsúdeniu, ako „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 nie je podstatné, či bol súd, ktorý vydal príkaz na výkon trestu, povinný vydať tento príkaz zo zákona, alebo či bolo vydanie takéhoto príkazu na jeho uvážení. Podstatné však je, že toto konanie malo rozhodujúci vplyv na prehodnotenia rozhodnutia o treste, na základe ktorého bol nariadený výkon trestu.
2. Ak sa na situáciu vzťahuje článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, vykonávajúci orgán musí preskúmať len to, či sú splnené podmienky ustanovené v tomto článku. Tým si nevyhnutne plní aj svoje povinnosti dodržiavať článok 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ak sa na situáciu nevzťahuje článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 a v prípade neexistencie systematických nedostatkov v súdnom systéme vydávajúceho členského štátu, vykonávajúci orgán nemôže preverovať, či je alebo by mohlo byť porušené základné právo na spravodlivý proces vyžiadanej osoby, ale musí EZ vykonať. Po vykonaní EZ je vydávajúcí štát naďalej zodpovedný za zabezpečenie základných práv odovzdanej osoby.